

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.006.02.2018

P/18/102

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/102 – „Badanie sprawozdań finansowych projektów ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczach Odry i Wisły współfinansowanych środkami pożyczki Banku Światowego”.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	1. Ryszard Puchała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/87/2018 z dnia 19 marca 2018 r. 2. Mariusz Orawczak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/81/2018 z dnia 8 marca 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, ul. Norwida 34, 50-950 Wrocław (dalej: „PGW WP RZGW WL”). Z dniem 1 stycznia 2018 r. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (dalej: „RZGW WL”) stał się jednostką organizacyjną Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dalej: „PGW WP”). Z tym dniem PGW WP RZGW WL przejęło m.in. zadania realizowane w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry (dalej: „Projekt OPDO”) oraz Projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry i Wisły (dalej: „Projekt OPDOW”) przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu (dalej: „DZMiUW”) oraz Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze (dalej: „LZMiUW”). Z dniem 1 stycznia 2018 r. PGW WP RZGW WL stało się stroną umów zawartych dotychczas w ramach ww. Projektów przez RZGW WL, LZMiUW i DZMiUW.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Przemysław Daca, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ¹ . Dyrektorem PGW WP RZGW WL ² od dnia 19 lutego 2018 r. jest Pan Mateusz Surowski ³ . (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ działalność kontrolowanych jednostek⁵ w zakresie sporządzenia za 2017 r. sprawozdań finansowych Projektów ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczach Odry i Wisły współfinansowanych środkami pożyczki Banku Światowego.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą pozytywnej oceny ogólnej były oceny cząstkowe w kontrolowanych obszarach, w których pozytywnie oceniono zapewnienie bieżącego zabezpieczenia finansowego Projektów ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczach Odry i Wisły, zarówno pod kątem zapotrzebowania, jak i uruchomienia środków finansowych.

¹ Od dnia 17 stycznia 2018 r. Do dnia 16 stycznia 2018 r. Pełnomocnikiem ds. Organizacji Wód Polskich był Pan Mariusz Gajda Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska.

² Dyrektorem DZMiUW była Pani Joanna Gustowska, Dyrektorem LZMiUW - Pan Waldemar Starosta, natomiast Dyrektorem RZGW WL Pani Teresa Szczerba.

³ Od 19 lutego 2018 r. Od 2 stycznia do 18 lutego 2018 r. obowiązki Dyrektora pełniła Pani Teresa Szczerba.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁵ W zakresie finansowym kontrolą objęto m.in. wydatki poniesione w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. przez RZGW WL, LZMiUW i DZMiUW oraz sprawozdanie w 2018 r. sprawozdania z realizacji Projektów za 2017 r.

Pozytywnie oceniono także ponoszenie przez kontrolowane jednostki wydatków zgodnie z celami obu Projektów oraz właściwe ich rozliczanie i prawidłowe ujmowanie w ewidencji księgowej.

Rezultatem przeprowadzonych badań kontrolnych były także uwagi, dotyczące: **[1]** dokonania przez RZGW WL zapłaty za błędnie wystawioną fakturę w zawyżonej wysokości już po dokonaniu kontroli tego dokumentu pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, co może świadczyć o działającej w ograniczonym stopniu kontroli zarządczej; **[2]** zaliczenia przez RZGW WL do wydatków Projektu OPDO w 2017 r. kwoty zwrotu środków ze spieniężonej gwarancji należytego wykonania Kontraktu B2-2.1, mimo, że nie stanowiła ona kosztów tego Projektu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne⁶ (dalej: „Prawo wodne”), na podstawie art. 525 ustawy utworzone zostało PGW WP, które przejęło zadania dotychczasowych dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz marszałków województw związane z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną a także inwestycjami w gospodarce wodnej⁷.

W konsekwencji wykazanych powyżej zmian, z dniem 1 stycznia 2018 r. w strukturze PGW WP RZGW WL wyodrębniono trzy komórki realizujące zadania Projektów (dalej: „JRP”), za których realizację odpowiedzialne były do 31 grudnia 2017 r. odpowiednio:

- a) RZGW WL- JRP I, realizujący zadania w zakresie:
 - Projektu OPDOW, związane z wdrażaniem i realizacją zagadnień objętych komponentami: 1 „Ochrona przeciwpowodziowa Odry swobodnie płynącej”, 2 „Ochrona przeciwpowodziowa Nysy – Kotliny Kłodzkiej”, 4 „Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego i zdolności prognozowania” oraz 5 „Zarządzanie Projektem”;⁸
 - Projektu OPDO, związane z realizacją zagadnień objętych komponentem „B” tj. „Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego” (WWW) w częściach dotyczących RZGW WL (podkomponenty B2, B4 i B5) oraz zadania komponentu C;
- b) LZMiUW - JRP II – realizujący zadania w zakresie komponentów 1 i 5 Projektu OPDOW⁹;
- c) DZMiUW - JRP III – realizujący zadania w zakresie podkomponentu B1, B3, B4 i C3 Projektu OPDO.

(dowód: akta kontroli str.1041 -1059)

1. Finansowanie zadań Projektu OPDO

1.1. Plan wydatków oraz zaawansowanie finansowe zadań Projektu OPDO

1.1.1. RZGW WL - JRP I

W 2017 r. na realizację Projektu OPDO RZGW WL wydatkował łącznie 67 516 267,74 PLN. Wydatki te poniesione zostały w związku z realizacją dwóch komponentów (B i C) Projektu OPDO, a w szczególności podkomponentów:

- ✓ B2 – „Modernizacja murów oporowych, kanałów i budowli hydrotechnicznych” – wydatki w wysokości 60 784 161,61 PLN, tj. 90,03% łącznych wydatków poniesionych na realizację tego Projektu;

⁶ Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 ze zm.

⁷ Art. 526 Prawa wodnego.

⁸ Zadania 1B.1; 2A; 4B.1; 5.4 i 5.5.

⁹ Zadania 1B.6; 1C.1; 5.3.

✓ B4 – „Prace projektowe, administracja i nadzór nad realizacją inwestycji” – wydatki na kwotę 4 158 252,95 PLN, tj. 6,16% poniesionych wydatków.

W ramach podkomponentu B2 poniesiono wydatki na zadania inwestycyjne realizowane w ramach zawartych kontraktów. Natomiast z podkomponentu B4 wydatkowano środki na rzecz Konsultanta Wsparcia Technicznego RZGW WL¹⁰ (dalej: „Konsultant AECOM”), z tytułu usług świadczonych w 2017 r. na podstawie umowy z dnia 8 października 2009 r. pn. „Nadzór projektowo-konstrukcyjny nad pracami ochrony przeciwpowodziowej, celem modernizacji systemu kanałów przeciwpowodziowych Miasta Wrocławia – komponent B2 i B4”.

(dowód: akta kontroli str. 741, 799-809)

W ramach podkomponentu B5, RZGW WL wydatkował 388 392,38 PLN na wypłatę odszkodowania dla Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o. z tytułu wyrządzonej szkody¹¹, zgodnie z zawartym porozumieniem z dnia 20 grudnia 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 741, 810, 930-932)

W zakresie komponentu C wydatkowano w 2017 r. łącznie 2 185 460,80 PLN, tj. 3,24% wydatków poniesionych w tym roku na realizację Projektu OPDO. Z wydatków tych kwota w wysokości 2 108 746,80 PLN dotyczyła podkomponentu C3 i została poniesiona na opracowanie przez Konsultanta AECOM dokumentów niezbędnych dla rozpoczęcia realizacji wybranych zadań inwestycyjnych Projektu OPDO. Dodatkowo z podkomponentu C1 wydatkowano kwotę 74 907,00 PLN na zakup łodzi badawczo-inspekcyjnej wyposażonej w urządzenie do skanowania dna rzeki Odry oraz z podkomponentu C5 – kwotę 1 807,00 PLN na zakup polisy ubezpieczeniowej dla sprzętu rolniczego RZGW WL umożliwiającego skuteczną realizację działań wynikających z Planu Zarządzania Środowiskiem Projektu OPDO w zakresie wykonania wymaganych kompensacji przyrodniczych.

(dowód: akta kontroli str. 820-834)

Kontrakt B2-3.1 - „Modernizacja i udrożnienie Kanału Powodziowego, udrożnienie Starej Odry od dolnego stanowiska Jazu Psie Pole do Mostów Kolejowych Poznańskich” (dalej: „kontrakt B2-3.1”)¹²

Realizacja robót właściwych zakończyła się, po uwzględnieniu poprawki nr 2 i nr 4, w czasie na ukończenie, tj. do dnia 30 czerwca 2015 r. W dniu 29 grudnia 2017 r. Inżynier potwierdził, wypełnienie przez wykonawcę obowiązków w zakresie wykonania i wykończenia robót oraz usunięcia wszelkich usterek w tych robotach. Do 31 grudnia 2017 r. w ramach tego kontraktu wydatkowano 323 885 426,82 PLN¹³, co dało zaawansowanie finansowe na poziomie 111,85%¹⁴.

¹⁰ Konsorcjum firm: URS Infrastructure & Environment UK Limited, Halcrow Group Limited UK, BRL Ingenierie France i URS Polska sp. z o.o., a od 20 lipca 2015 r. po zmianie nazwy jednego z uczestników Konsorcjum: AECOM Infrastructure & Environment UK Limited, Halcrow Group Limited UK, BRL Ingenierie France i AECOM Polska sp. z o.o.

¹¹ Szkoda nastąpiła w lipcu 2016 r. i polegała na zalaniu pomieszczeń w przyziemiu Budynku „P” – suterenu położonej w kompleksie budynków szpitalnych Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego Sp. z o.o. położonych we Wrocławiu przy ul. Wybrzeże J. Conrada-Korzeniowskiego 18, w następstwie podwyższenia zwierciadła wód gruntowych, będącego efektem przywrócenia piętrzenia w Kanałe Miejskim do stanu sprzed realizacji inwestycji „Pogłębienie i poszerzenie kanałów Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) oraz przystosowania stopnia Rędzin do przepuszczania wód powodziowych”.

¹² W dniu 1 sierpnia 2012 r. zawarta została umowa nr WWW/3/2012 z Konsorcjum Energopol Szczecin S.A. (Lider), JSC Euro-Asian Construction Corporation „EVRASCON (Partner) na realizację kontraktu B2-3.1 za kwotę 279 085 663,68 PLN. Pierwotny termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 14 października 2014 r., a czas ich trwania na 756 dni. W wyniku wprowadzenia zmian do ww. kontraktu, termin ten został przesunięty na dzień 30 czerwca 2015 r., a czas realizacji inwestycji zwiększono do 1015 dni. O kwotę 10 490 425,08 PLN zwiększeniu uległa również wartość tego kontraktu, która ostatecznie ukształtowała się na poziomie 289 576 088,56 PLN.

¹³ Całość Kwoty Zatrzymanej (5 % wartości kontraktu) została już wypłacona wykonawcy.

¹⁴ Zawarte kontrakty w ramach realizacji Projektu OPDO są kontraktami obmiarowymi. W takim kontrakcie zostaje określone wynagrodzenie wykonawcy na podstawie zestawienia planowanych prac i ich przewidywany koszt (przedmiar robót). Natomiast zapłata wynagrodzenia następuje w wysokości wynikającej z rzeczywiście wykonanych robót. Ponadto w przypadku wystąpienia konieczności wykonania robót dodatkowych lub zamiennych potwierdzonych decyzją Inżyniera, ich wartość ustalana jest na zasadach określonych w Warunkach Kontraktowych i nie stanowi to podstawy do zmiany umowy. Do końca

(dowód: akta kontroli str. 422-428, 538)

Według stanu na 31 marca 2018 r. w związku z realizacją tego kontraktu procedowane były trzy spory w Komisji Rozjemstwa w Sporach (dalej: „KR”), które dotyczyły zwiększenia ceny kontraktowej o łączną kwotę 15 386 031,65 PLN, w zakresie których KR orzekła¹⁵:

- ✓ w zakresie roszczenia wykonawcy w sprawie zwiększenia ceny kontraktowej o kwotę 2 159 851,63 PLN, w związku z omyłką jednostki obmiarowej w przedmiarze robót – roszczenie zostało uznane w całości; RZGW WL wystosował w dniu 29 marca 2017 r. do wykonawcy powiadomienie o niezadowoleniu z decyzji KR wraz z uzasadnieniem¹⁶,
- ✓ w zakresie roszczenia wykonawcy w sprawie zwiększenia ceny kontraktowej o kwotę 1 676 353,15 PLN z uwagi na stwierdzenie braku zakładanego odzysku narzutu kamiennego na Starej Odrze – roszczenie zostało uznane w 50%, zaś w pozostałych 50% zostało oddalone; RZGW WL wystosował w dniu 29 marca 2017 r. do wykonawcy powiadomienie o niezadowoleniu z decyzji KR wraz z uzasadnieniem,
- ✓ w przedmiocie roszczenia wykonawcy w sprawie nieuzasadnionego potrącenia przez RZGW WL korekty w wysokości 11 549 826,87 PLN w wyniku zmiany współczynników korygujących – KR stwierdziła konieczność powołania biegłego rzeczoznawcy.

Wykonawca w dniu 3 stycznia 2018 r. wystąpił do Sądu Rejonowego z wnioskiem o zawiązanie do próby ugodowej z RZGW WL, proponując w swoim wystąpieniu porozumienie w zakresie roszczeń na łączną kwotę 7 503 844,08 PLN. Inżynier po weryfikacji wezwania zarekomendował możliwość uznania jako zasadne do wypłacenia kwoty 838 176,58 PLN za zakup dodatkowego kamienia (zgodnie z decyzją KR), pod warunkiem zrzeczenia się przez wykonawcę z pozostałych roszczeń. W dniu 15 marca 2018 r. odbyło się spotkanie z wykonawcą w sprawie przedłożenia wstępnego rozliczenia ostatecznego na którym Wykonawca poinformował, że w sytuacji braku polubownego załatwienia kwestii spornych skieruje je do rozpatrzenia w Sądzie Arbitrażowym.

(dowód: akta kontroli str. 546, 1102-1103)

Kontrakt nr B2-3.2 – „Pogłębianie i poszerzanie kanałów Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) oraz przystosowanie stopnia Rędzin do przepuszczania wód powodziowych” (dalej: „kontrakt B2-3.2”)¹⁷

W wydłużonym poprawkami nr 1, nr 2 i nr 3 czasie na ukończenie zakończono roboty budowlane na zadaniu nr 6, natomiast na dwóch ostatnich zadaniach, tj. zadaniu nr 5 i nr 7 – przekroczone czas na ukończenie dla robót właściwych o 280 dni. W dniu 24 stycznia 2018 r. Inżynier potwierdził, że wykonawca z tą datą wypełnił swoje obowiązki w zakresie wykonania i wykończenia robót oraz usunięcia wszelkich usterek w tych robotach.

Do 31 grudnia 2017 r. w ramach tego kontraktu wydatkowano 409 157 877,42 PLN¹⁸, co dało zaawansowanie finansowe na poziomie 133,67%¹⁹.

2017 r. Inżynier wydał Polecenia Zmian dotyczące robót zamiennych i dodatkowych na kontrakcie B2-3.1 zwiększające przedmiar robót o 100 944 692,67 PLN (w tym w 2017 r. – 7 591 387,12 PLN).

¹⁵ Dnia 14 listopada 2016 r. odbyło się posiedzenie KR, na którym Przewodniczący ogłosił ustne rozstrzygnięcie (decyzja w ww. sprawie KR przekazana pismem z dnia 27 lutego 2017 r.).

¹⁶ Zgodnie z warunkami kontraktu po złożeniu powiadomienia o niezadowoleniu z decyzji KR, strony powinny podjąć próbę polubownego rozwiązania sporu (zgodnie z WK 20.5) a następnie rozstrzygnąć sprawę w drodze arbitrażu (zgodnie z WK 20.6).

¹⁷ W dniu 24 października 2012 r. została zawarta umowa nr WWW/06/2012 z Sinohydro Corporation Limited (dalej: Sinohydro) na realizację kontraktu B2-3.2 za kwotę 306 085 879,72 PLN. Pierwotnie termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 8 stycznia 2015 r., a czas ich trwania na 784 dni. W wyniku wprowadzenia zmian do tego kontraktu, termin zakończenia robót został przesunięty na dzień 21 grudnia 2015 r., a czas realizacji inwestycji wydłużono do 1131 dni.

¹⁸ Całość Kwoty Zatrzymanej (5 % wartości kontraktu) została już wypłacona Wykonawcy.

(dowód: akta kontroli str. 429-437, 538)

W dniu 19 grudnia 2017 r. RZGW WL podpisało porozumienie z wykonawcą, w którym:

1. RZGW WL uznał roszczenia wykonawcy o:
 - ✓ zastosowanie wskaźnika spulchnienia gruntu, na kwotę 21 500 000,00 PLN;
 - ✓ zwrot kosztów pośrednich poniesionych przez wykonawcę w okresie od dnia 22 grudnia 2015 r. do dnia 26 września 2016 r. w związku z brakiem ukończenia robót w czasie na ukończenie z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, na kwotę 10 214 164,59 PLN;
 - ✓ zapłatę za „formowanie skarp poniżej lustra wody z zagęszczeniem i wykończeniem powierzchni” na zadaniu 6, na kwotę: 8 652 725,19 PLN;

na łączną kwotę 40 366 889,78 PLN brutto.

2. Wykonawca uznał roszczenie RZGW WL z tytułu szkód spowodowanych przez podwykonawcę – uszkodzenie wrót górnych śluzy Rędzin I, na kwotę: 452 125,06 PLN²⁰;
3. Wykonawca oraz RZGW WL zrzekli się wszelkich roszczeń istniejących lub mogących powstać w związku z zawarciem, realizacją lub ukończeniem kontraktu B2-3.2.

Wartość porozumienia została rozliczona z wykonawcą.

(dowód: akta kontroli str. 477-537, 546)

Kontrakt B2-2.1 – „Modernizacja Bulwarów Odry Śródmiejskiej (dalej: „kontrakt B2-2.1”)²¹

Do dnia 31 grudnia 2016 r. w ramach tego kontraktu wydatkowano 72 954 985,29 PLN²², co oznaczało zaawansowanie finansowe na poziomie 107,61%²³. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło 100%, trwało usuwanie wad i usterek przez wykonawcę zastępczego. Inżynier wystawił świadectwo przejęcia.

(dowód: akta kontroli str. 438-439)

W dniu 27 października 2017 r. Zespół Orzekający Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej wydał wyrok²⁴ zasądając na rzecz wykonawcy kwotę 4 331 342,30 PLN oraz oddalając pozostałe żądania wykonawcy²⁵. Tego też dnia wykonawca wezwał RZGW WL do wykonania wyroku Sądu Arbitrażowego. Oświadczeniem o potrąceniu z dnia 19 grudnia 2017 r. RZGW WL rozliczyło powyższy wyrok dokonując potrącenia kwoty 1 752 472,39 PLN z wierzytelności POLAQUA sp. z o.o. zasądzonej przedmiotowym wyrokiem, wynikającej z wymagalnych roszczeń przysługujących RZGW WL m.in. w sprawie zwrotu kosztów wykonawstwa zastępczego oraz obniżenia robót na skutek wystąpienia wad trwałych. Dokonano ostatecznego rozliczenia powyższego wyroku zwracającą pozostającą do zapłaty kwotę wykonawcy w wysokości 2 578 869,91 PLN, w tym

¹⁹ Kontrakt obmiarowy - zapłata wynagrodzenia następuje w wysokości wynikającej z rzeczywiście wykonanych robót. Ponadto do końca 2017 r. Inżynier wydał Polecenia Zmian dotyczące robót zamiennych i dodatkowych na tym kontrakcie zwiększające przedmiar robót o 59 404 753,97 PLN (w tym w 2017 r. – 20 873 423,77 PLN).

²⁰ Kwota potrącona przez RZGW WL w PSP nr 28.

²¹ W dniu 31 sierpnia 2012 r. zawarta została umowa nr WWW/04/2012 z Konsorcjum POLAQUA S.A. (Lider) i DRAGADOS S.A. (Partner) na realizację kontraktu B2-2.1 za kwotę 54 448 495,15 PLN. Pierwszy termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 22 września 2014 r., a czas ich trwania na 721 dni. Wskutek wprowadzenia zmian do przywołanego kontraktu, termin ten został przesunięty na dzień 31 lipca 2015 r., a tym samym czas na ukończenie inwestycji zwiększono do 1033 dni. Również wartość kontraktu uległa zwiększeniu do kwoty 65 473 947,70 PLN, tj. o 11 025 452,55 PLN.

²² Całość kwoty zatrzymanej (5 % wartości kontraktu) została już wypłacona Wykonawcy.

²³ Kontrakt obmiarowy - zapłata wynagrodzenia następuje w wysokości wynikającej z rzeczywiście wykonanych robót. Ponadto do końca 2017 r. Inżynier wydał polecenia zmian dotyczące robót zamiennych i dodatkowych na kontrakcie B2-2.1 zwiększające przedmiar robót o 20 856 506,31 PLN.

²⁴ Sygnatura akt SA 238/15, SA 117/17/P.

²⁵ Łączna wartość przedmiotu sporu wyniosła 16 488 850,00 PLN, w tym:

9 868 134,00 PLN – za odmienne warunki gruntowe,

5 444 849,52 PLN – nieuzasadnione zdaniem Wykonawcy uruchomienie gwarancji zabezpieczenia wykonania robót przez RZGW WL,

1 175 866,26 PLN – kary za opóźnienia w realizacji kontraktu (zaskarżenie przez wykonawcę decyzji KR).

2 495 619,91 PLN jako kwota pozostała do zwrotu ze spieniężonej gwarancji należytego wykonania kontraktu B2-2.1.

(dowód: akta kontroli str. 933-943, 2088-2102)

Według stanu na 31 marca 2018 r. podstawowe problemy związane z tym kontraktem dotyczyły dużej ilości toczących się roszczeń i sporów oraz niewystarczającej jakości robót w zakresie wykonanych nasadzeń kompensacyjnych i odtworzenia terenów zielonych. Przed KR procedowane były spory na kwotę ok. 5 mln PLN. Inżynier po weryfikacji roszczeń zarekomendował możliwość uznania jako zasadne do wypłacenia kwoty 937 757,45 PLN obejmujące roszczenia kosztów:

- ✓ ogólnych budowy w wysokości 674 724,57 PLN za okres od 1 sierpnia 2015 r. do 12 października 2017 r.;
- ✓ zarządu w wysokości 190 313,54 PLN;
- ✓ ubezpieczeń i gwarancji w wysokości 72 713,35 PLN.

(dowód: akta kontroli str. 547, 1105-1108)

Kontrakt B2-4.2 – „Pozostałe obiekty hydrotechniczne Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) - Przebudowa Jazu Wrocław I” (dalej: „kontrakt B2-4.2”)²⁶.

Realizacja robót właściwych zakończyła się w czasie na ukończenie, tj. dnia 16 października 2015 r. W dniu 29 grudnia 2017 r. Inżynier potwierdził że wykonawca z tą datą wypełnił swoje obowiązki w zakresie wykonania i wykończenia robót oraz usunięcia wszelkich usterek w tych robotach.

Do 31 grudnia 2017 r. w ramach kontraktu wydatkowano 49 926 206,87 PLN²⁷, co oznaczało zaawansowanie finansowe na poziomie 102,29%²⁸.

W dniu 22 lutego 2018 r. wykonawca na podstawie zapisów kontraktu, przedłożył draft ostatecznego rozliczenia, w którym zgłosił roszczenie o zapłatę 364 765,09 PLN z tytułu zapłaty ze spieniężenia gwarancji bankowej. W dniu 29 marca 2018 r. odbyło się spotkanie w sprawie rozliczenia ostatecznego - do dnia zakończenia kontroli²⁹, sprawa była w toku.

(dowód: akta kontroli str. 440-441, 539)

1.1.2. DZMiUW - JRP III

W 2017 r. na realizację Projektu OPDO DZMiUW wydatkował łącznie 98 386 548,48 PLN. Wydatki te poniesione zostały w związku z realizacją dwóch komponentów (B i C) Projektu OPDO tj.:

- ✓ podkomponentu B3 – „Przebudowa kanału przeciwpowodziowego w dolinie Widawy” - wydatki w wysokości 81 323 174,75 PLN tj. 82,7% łącznych wydatków poniesionych na realizację tego Projektu przez tą jednostkę;
- ✓ podkomponentu B4 – „Prace projektowe, administracja i nadzór nad realizacją inwestycji” – wydatki na kwotę 11 182 946,78 PLN, tj. 11,4% poniesionych wydatków;

²⁶ W dniu 19 sierpnia 2012 r. zawarta została umowa nr WWW/05/2012 z Konsorcjum Hydrobudowa Gdańsk S.A. (Lider), Zaladni Staveb a.s. (Partner) na realizację kontraktu B2-4.2 za kwotę 36 263 989,88 PLN. Ze względu na niewypłacalność Lidera Konsorcjum w dniu 18 lutego 2015 r. RZGW WL odstąpił w trybie natychmiastowym od umowy z Hydrobudową Gdańsk S.A. Ponieważ odstąpienie to nie dotyczyło drugiego uczestnika Konsorcjum, na mocy Poprawki nr 3 do umowy nr WWW/05/2012, zawartej w dniu 17 marca 2015 r., Zakładni Staveb a.s. realizuje ten kontrakt samodzielnie.

W dacie zawarcia ww. umowy termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 1 października 2014 r., a czas ich trwania na 721 dni. W wyniku wprowadzonych zmian do umowy termin ten został przesunięty na 16 października 2015 r., a czas realizacji robót do 1101 dni. Jednocześnie do wysokości 48 810 773,37 PLN zwiększona została wartość zadania, tj. o 12 546 783,49 PLN.

²⁷ Całość Kwoty Zatrzymanej (5 % wartości kontraktu) została już wypłacona Wykonawcy.

²⁸ Kontrakt obmiarowy - zapłata wynagrodzenia następuje w wysokości wynikającej z rzeczywiście wykonanych robót. Ponadto do końca 2017 r. Inżynier wydał Polecenia Zmian dotyczące robót zamiennych i dodatkowych na tym kontrakcie zwiększające przedmiar robót o 18 846 412,92 PLN (w tym w 2017 r. – 1 491,68 PLN).

²⁹ Tj. 10 maja 2018 r.

- ✓ podkomponentu B5 – „Pozyskiwanie prawa dysponowania nieruchomościami dla celów inwestycyjnych” – wydatki na kwotę 5 294 221,25 PLN, tj. 5,4% łącznych wydatków;
- ✓ podkomponentu C3 – „Strategia osłony przeciwpowodziowej oraz pomoc w przygotowaniu nowych projektów” – wydatki na kwotę 586 205,70 PLN, tj. 0,6% łącznych wydatków.

W ramach podkomponentu B3 poniesione wydatki dotyczyły płatności na rzecz wykonawców zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach dwóch kontraktów:

B3-1 „Odcinek: Przelew Odra Widawa do mostu kolejowego (ul. Krzywoustego)”³⁰

Wykonawca zakończył zasadnicze prace budowlane na odcinkach I, II i III.³¹ W dniu 30 listopada 2017r. zawarto aneks dotyczący robót dodatkowych wprowadzając odcinek nr IV³². Według Systemu Monitoringu Kontraktu (dalej: „SMK”), zaawansowanie dodatkowych robót na dzień 31 marca 2018 r. wynosiło 5%, a przewidywany termin realizacji tych zadań to 31 maja 2018 r. Zaawansowanie finansowe według stanu na dzień 31 marca 2018 r. wyniosło 81,84%.

B3-2 „Odcinek: Rzeka Widawa od mostu kolejowego (ul. Krzywoustego) do ujścia do Odry”.³³

Według stanu na dzień 31 marca 2018 r. postęp prac budowlanych na tym kontrakcie wynosił 89,90% natomiast zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 67,90%. Przewidywany termin zakończenia tego zadania planowany jest na wrzesień 2018 r.

Według stanu na dzień 26 marca 2018 r. złożone do KR przez wykonawców roszczenia dotyczące zadań realizowanych przez DZMiUW dotyczyły kontraktów:

- ✓ B1-1 „Modernizacja obwałowania Blizanowice - Trestno”³⁴, w zakresie nie rozliczenia od 2014 r. kwoty 184 414,50 PLN z tytułu kosztów wywozu humusu z terenu inwestycji przez wykonawcę. KR uznała prawo wykonawcy do tych kosztów. W dniu 25 marca 2014 r. DZMiUW wniósł zażalenie w trybie kontraktowym na tą decyzję. Roszczenie nie zostało skierowane do Sądu Arbitrażowego, a strony podczas negocjacji nie doszły do porozumienia;
- ✓ B3-2 „Odcinek: Rzeka Widawa kolejowego (ul. Krzywoustego) do ujścia do Odry”:
 - a) łączna kwota czterech roszczeń wykonawcy wyniosła 19 758 592,92 PLN³⁵. Roszczenia te były przedmiotem rozstrzygnięć KR, niemniej jednak, każda ze stron na rzecz której zapadło niekorzystne rozstrzygnięcie wystosowała tzw. zawiadomienie o niezadowoleniu. Zgodnie z warunkami zawartych

³⁰ Umowę z wykonawcą Kontraktu B3-1 "SKANSKA Spółka Akcyjna podpisano w dniu 23 września 2014 r. na kwotę 225 357 328,70 PLN z terminem wykonania 720 dni, tj. do dnia 18 grudnia 2016 r. W dniu 23 grudnia 2016 r. do przedmiotowej Umowy zawarto aneks nr 1, wprowadzający podział robót na dwa odcinki oraz wydłużający termin wykonania odcinka nr II o 194 dni, łącznie do 914 dni, tj. do dnia 30 czerwca 2017 r. Termin realizacji odcinka nr I pozostał bez zmian, tj. do dnia 18 grudnia 2016 r. W dniu 29 czerwca 2017 r. zawarto z wykonawcą zadania B3-1 aneks nr 2, którym wydzielono Odcinek III, składający się z robót dodatkowych oraz wydłużono termin realizacji obiektu WWW 40 (Jaz kłapowy, zadanie Odcinka II) w części dotyczącej wykonania przyłącza energetycznego oraz aparatury kontrolno-pomiarowej i automatyki wraz z przyłączem światłowodowym - do dnia 30 listopada 2017 r.

³¹ W dniu 29 czerwca 2017 r. zawarto z wykonawcą zadania B3-1 aneks nr 2, którym wydzielono odcinek nr III składający się z robót dodatkowych oraz wydłużono termin realizacji obiektu WWW 40 (jaz kłapowy, zadanie odcinka II) w części dotyczącej wykonania przyłącza energetycznego oraz aparatury kontrolno - pomiarowej i automatyki.

³² Który obejmował a) odwadnianie obiektu nr WWW 44,12 na odcinku od rowu W-9.4 do rowu W-11, b) usługa okresowa nr WWW 40 zgodnie z instrukcją instalacji generatora prądu i zamknięcia jazu.

³³ Umowę z wykonawcą prac Mota – Engil Central Europe S.A. podpisano w dniu 23 września 2014 r. na kwotę 158.768.794,15 PLN z planowanym czasem trwania robót przez 720 dni, tj. do dnia 18 grudnia 2016 r.

³⁴ Wykonawca - Energopol Szczecin, realizacja kontraktu zakończona.

³⁵ W tym 8 574 722,25 PLN z tytułu roszczenia Wykonawcy do wydłużenia Czasu na Ukończenie z przyczyn niezależnych od Wykonawcy; 10 834 722,25 PLN w zakresie dodatkowego czasu na ukończenie i pokrycie dodatkowych kosztów oraz 349 287,39 PLN z tytułu roszczenia o zwiększenie kwoty kontraktowej. Dodatkowo Wykonawca wniósł o wydłużenie czasu na ukończenie.

kontraktów, w takiej sytuacji rozstrzygnięcie następuje w wyniku porozumienia stron bądź wyroku Sądu Arbitrażowego;

b) zamawiający wniósł jedno roszczenie na kwotę 15 876 879,42 PLN (10% wartości kontraktu) dotyczące należnej kary umownej z tytułu przekroczenia przez wykonawcę czasu na ukończenie. W związku z faktem, że roszczenie w zakresie przedłużenia czasu na ukończenie wystosował również wykonawca, kwota ta może ulec zmianie.

Według stanu na dzień 31 marca 2018 r. ww. spory pozostawały nierozstrzygnięte.

(dowód: akta kontroli str.2177 – 2184)

Zgodnie z założeniami Projektu OPDO modernizacja WWW docelowo ma zapewnić bezpieczeństwo powodziowe miasta Wrocławia przy przepływie 3 100 m³/s. Cel ten ma być osiągnięty m.in. poprzez rozdzielenie na stopniu wodnym Bartoszowice tego przepływu pomiędzy rzekę Odrę oraz Kanał Widawa, którym woda ma być kierowana do rzeki Widawy. Wyniki ubiegłorocznej kontroli NIK wykazały³⁶, że w związku ze zrzutem dużych ilości wody do rzeki Widawy wystąpi zjawisko tzw. "cofki dynamicznej" powodującej zagrożenie powodzią i podtopieniami gmin: Czernica, Długołęka, Wisznia Mała, i Wrocław. W celu zapobieżenia temu zjawisku i uzyskania pełnych efektów Projektu OPDO, DZMiUW w dniu 5 grudnia 2016 r., zawarł aneks rozszerzający świadczenie usług Konsultanta Wsparcia Technicznego o wykonanie dokumentacji na realizację zadania pn. „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczeń przed powodzią gmin Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław” z terminem wykonania do końca 2017 r. Zadanie to zostało zakończone. Dodatkowo w dniu 29 czerwca 2017 r. podpisano z wykonawcą kontraktu B3-1 zawarto aneks obejmujący wykonanie prac budowlanych nie wymagających uzyskania pozwolenia na realizację inwestycji obejmujących m.in. remont jazu „Kielczówek” oraz uszczelnienie lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Widawy. Zadanie zostało ukończone w terminie tj. do 30 listopada 2017 r.

PGW WP RZGW we Wrocławiu złożył w dniu 8 lutego 2018 r. wniosek w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o wydanie decyzji o pozwoleniu wodnoprawnym, niezbędnym dla uzyskania pozwolenia na realizację zadań tzw. „cofki dynamicznej”. Szacowany czas na ukończenie zadania wyniósł 18 miesięcy w tym jeden okres zimowy.

(dowód: akta kontroli str.1479 – 1484)

W ramach podkomponentu B4 wydatkowano środki na rzecz Konsultanta Wsparcia Technicznego – kontrakt na usługi pn. Nadzór projektowo – konstrukcyjny nad pracami ochrony przeciwpowodziowej celem modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego. (konsultant Grontmij Polska sp. z o.o.)

(dowód: akta kontroli str.1107 – 1108)

1.2. Finansowanie Projektu OPDO

1.2.1. RZGW WL – JRP I

Zrealizowane w 2017 r. przez RZGW WL wydatki związane z Projektem OPDO wyniosły łącznie 67 516 267,74 PLN, co stanowiło 97,71% zaplanowanych środków na ten cel w planie wydatków budżetowych RZGW WL na 2017 r.³⁷ Wydatki te zrealizowano³⁸ w dziale 710 – Działalność usługowa, rozdział 71078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w następujących paragrafach:

✓ § 6053 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych finansowane ze środków

³⁶ P/17/104 – Realizacja projektów ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły w 2016 r.

³⁷ Z zaplanowanych na 2017 r. – 69 100 080,09 PLN (po uwzględnieniu korekty w wysokości 2 495 619,91 PLN).

³⁸ Według planu wydatków budżetowych RZGE WL na 2017 r. (stan na dzień 31 grudnia 2017 r.) oraz sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2017 r.

zagranicznych; wykonano z tego paragrafu wydatki na kwotę 4 850 896,74 PLN³⁹, z tego 2 869 196,96 PLN⁴⁰ sfinansowano ze środków Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju (dalej: „MBOiR” lub „Bank Światowy”), a 1 981 699,78 PLN⁴¹ ze środków Banku Rozwoju Rady Europy (dalej: „BRRE”);

- ✓ § 6054 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych; wykonano z tego paragrafu wydatki na kwotę 62 665 371,00 PLN⁴² sfinansowane ze środków towarzyszących do kredytów MBOiR i BRRE.

W 2017 r. na realizację zadań RZGW WL w ramach Projektu OPDO zapotrzebowano (na podstawie wniosków złożonych do BKP) środki finansowe w łącznej wysokości 71 595 700,00 PLN⁴³, w tym 3 383 000,00 PLN⁴⁴ pochodzących z MBOiR i 1 981 700,00 PLN⁴⁵ pochodzących z BRRE oraz 66 231 000,00 PLN⁴⁶ z budżetu państwa.

Czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki pożyczki MBOiR oraz kredytu BRRE kształtował się na poziomie od 13 do 50 dni, licząc od dnia złożenia przez RZGW WL wniosku do BKP. W przypadku środków pozyskanych z budżetu państwa, czas od złożenia wniosku do wydania decyzji uruchamiającej te środki wyniósł od 13 do 56 dni. Natomiast czas oczekiwania na otrzymanie środków na rachunek RZGW WL od momentu złożenia zapotrzebowania do Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (dalej: „KZGW”) wynosił od 3 do 5 dni.

(dowód: akta kontroli str. 245, 724-738)

1.2.2. DZMiUW – JRP III

Zrealizowane w 2017 r. przez DZMiUW wydatki związane z Projektem OPDO wyniosły łącznie 98 386 548,48 PLN co stanowiło 99,73% ostatecznie planowanych środków na ten cel ujętych w planie finansowym DZMiUW na 2017 r.⁴⁷

Wydatki o których mowa zrealizowano⁴⁸ w dziale 010 – Działalność usługowa, rozdział 71078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w następujących paragrafach:

- ✓ § 6053 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych finansowane ze środków zagranicznych; wykonano z tego paragrafu wydatki na kwotę 42 165 964,00 PLN z tego 16 123 972,00 PLN sfinansowano ze środków MBOiR, a 26 041 992,00 PLN⁴⁹ ze środków BRRE;
- ✓ § 6054 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych; wykonano z tego paragrafu wydatki na kwotę 56 489 960,00 PLN⁵⁰ sfinansowane ze środków budżetu państwa.

³⁹ Wykonano 90,42% zaplanowanych wydatków.

⁴⁰ Wykonano 84,81% zaplanowanych wydatków.

⁴¹ Wykonano 100,00% zaplanowanych wydatków.

⁴² Wykonano 98,32% zaplanowanych wydatków (po uwzględnieniu korekty w wysokości 2 495 619,91 PLN).

⁴³ Wartość nie uwzględnia korekty w wysokości 2 495 619,91 PLN.

⁴⁴ Decyzje Ministra Rozwoju i Finansów z dnia: 30 stycznia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.16.2017.MF.101) na kwotę 1 622 000,00 PLN, 28 września 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.56.2017.MF.3415) na kwotę 2 201 000,00 PLN oraz z dnia 28 grudnia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.56.2017.MF.3415.K01), korygująca ww. decyzję Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 28 września 2017 r. o kwotę 440 000,00 PLN.

⁴⁵ Decyzja Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 30 stycznia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.15.2017.MF.100).

⁴⁶ Decyzje Ministra Rozwoju i Finansów z dnia: 30 stycznia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.11.2017.MF.61) na kwotę 192 000,00 PLN, 10 lipca 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.44.2017.MF.1938) na kwotę 7 000 000,00 PLN, 12 sierpnia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.45.2017.MF.2318) na kwotę 6 003 000,00 PLN, 28 września 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.55.2017.MF.3414) na kwotę 16 036 000,00 PLN oraz 28 grudnia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.76.2017.MF.5377) na kwotę 37 000 000,00 PLN.

⁴⁷ Plan po zmianach.

⁴⁸ Według planu wydatków budżetowych DZWiUW na 2017 r. (stan na dzień 31 grudnia 2017 r.) oraz sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2017 r.

⁴⁹ Wykonano 100,00% zaplanowanych wydatków.

⁵⁰ Wykonano 98,32% zaplanowanych wydatków (po uwzględnieniu korekty w wysokości 2 495 619,91 PLN).

W 2017 r. na realizację zadań DZMiUW w ramach Projektu OPDO zapotrzebowano (na podstawie wniosków złożonych do BKP) środki finansowe w łącznej wysokości 99 568 679,00 PLN, w tym 16 162 652,00 PLN pochodzących z MBOiR i 26 718 815,00 PLN pochodzących z BRRE. Dodatkowo DZMiUW zapotrzebował na realizację podkomponentu B3, B4 i B5 oraz C3 środki w wysokości 56 687 212,00 PLN⁵¹ z budżetu państwa.

Czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki pożyczki MBOiR oraz kredytu BRRE kształtował się na poziomie od 34 do 61 dni, licząc od dnia złożenia przez DZMiUW wniosku do BKP. W przypadku środków pozyskanych z budżetu państwa, czas od złożenia wniosku do wydania decyzji uruchamiającej te środki również wyniósł od 34 do 61 dni

DZMiUW zapotrzebowania na środki do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego składał zgodnie z przyjętymi przez obie jednostki ustaleniami, tj. na 10 dni roboczych przed terminem płatności zobowiązań. Środki na rachunek DZMiUW wpływały w ciągu 6-8 dni od złożenia zapotrzebowania, a w przypadkach pilnych płatności, dotyczyło to przeważnie płatności wynikających z decyzji Wojewody ustalających odszkodowania za zajęcie nieruchomości, w ciągu 3-5 dni.

W ramach ubiegłorocznej kontroli NIK P/17/104 Izba zwróciła uwagę na potrzebę zabezpieczenia środków na realizację zadań w ramach tzw. „cofki dynamicznej”. Według stanu na dzień 27 kwietnia 2018 r. PGW WP RZGW WL oszacowało koszt realizacji ww. zadania na kwotę 83 328 965 PLN brutto (z czego: [1] roboty budowlane 58 000 000,00 PLN, [2] usługi konsultanta 8 176 000,00 PLN, [3] nieruchomości – odszkodowania za wywłaszczenia, ograniczenia, wyceny 17 152 965,00 PLN). Według stanu na ten dzień wskazano następujące przewidywane źródła finansowania: oszczędności powstałe w związku z realizacją kontraktu B3-1 w wysokości 35 400 000,00 PLN; 8 176 000,00 PLN ujęte w planie finansowania wydatków w podkomponencie B4; 17 152 965,00 PLN ujęte w planie finansowania w podkomponencie B5 oraz dodatkowo środki, które zamierza się pozyskać z rezerwy celowej budżetu państwa.

NIK zwraca uwagę, że koszty te mogą ulec zmianie. Według stanu na dzień 10 maja 2018 r. trwały negocjacje z wykonawcą zadania B3-1 w zakresie realizacji inwestycji w ramach tzw. „cofki dynamicznej”. Wykonawca ten złożył ofertę na kwotę wyższą niż oszacowana przez PWG WP RZGW WL. W przypadku braku uzyskania porozumienia w tym zakresie konieczne będzie przeprowadzenie postępowania o zamówienie publiczne na te roboty.

(dowód: akta kontroli str.1479 - 1501)

1.3. Zamówienia publiczne

W 2017 r. RZGW WL i DZMIUW nie prowadziły w ramach Projektu OPDO postępowań o udzielenie zamówień publicznych, które podlegałyby kontroli/ocenie ex post.

(dowód: akta kontroli str. 286-295,1502)

⁵¹ Decyzje Ministra Rozwoju i Finansów z dnia: 30 stycznia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.11.2017.MF.61) na kwotę 192 000,00 PLN, 10 lipca 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.44.2017.MF.1938) na kwotę 7 000 000,00 PLN, 12 sierpnia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.45.2017.MF.2318) na kwotę 6 003 000,00 PLN, 28 września 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.55.2017.MF.3414) na kwotę 16 036 000,00 PLN oraz 28 grudnia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.76.2017.MF.5377) na kwotę 37 000 000,00 PLN.

1.4. Kontrola zarządcza w ramach Projektów

1.4.1. RZGW WL – JRP I

Zgodnie z postanowieniami art. 69 ust. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵², zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki.

W „Oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej Dyrektora RZGW we Wrocławiu za rok 2017”, wskazano, że w RZGW WL w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. Przyczyną tego stanu były niewłaściwie realizowane zadania audytu wewnętrznego, w zakresie o którym mowa w § 9 ust. 1 Komunikatu Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2015 r. w zakresie szczegółowych wytycznych w zakresie kontroli zarządczej dla działów administracji rządowej gospodarka wodna i środowisko⁵³.

(dowód: akta kontroli str. 116-118)

W badanym okresie prowadzony był bieżący monitoring i nadzór nad realizacją celów i zadań RZGW, uwzględniający ocenę zachowania kryterium oszczędności, zgodności z prawem, efektywności, terminowości i skuteczności podejmowanych działań m.in. poprzez spotkania, narady, raportowanie zaawansowania prac, kontrole wewnętrzne oraz proces zarządzania ryzykiem w ramach prowadzonych Projektów.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Kontroli Zarządczej w RZGW WL⁵⁴, dokonano na rok 2017 identyfikacji ryzyk w ramach zadań realizowanych przez JRP oraz poddano te ryzyka analizie i ocenie ze względu na prawdopodobieństwo i skutek ich wystąpienia. W wyniku tych działań zidentyfikowano 18 ryzyk związanych z realizacją Projektu OPDO, a także 20 ryzyk dotyczących Projektu OPDOW. Ze względu na iloczyn prawdopodobieństwa (skala 1-5) i skutek zmaterializowania (skala 1-5) ryzyka zostały określone jako ryzyka niekrytyczne. Dla wszystkich ryzyk ustalono plan postępowania z ryzykiem zawierający wymagane, podjęte lub planowane działania.

(dowód: akta kontroli str. 152-202)

1.4.2. DZMiUW - JRP III

Według sporządzonego przez audytora wewnętrznego sprawozdania z przeprowadzonej samooceny funkcjonowania kontroli zarządczej za 2017 r. w DZMiUW została zapewniona adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

(dowód: akta kontroli str. 203-209)

W działalności kontrolowanych jednostek, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

NIK zwraca uwagę, że pomimo błędnie wystawionej w dniu 10 sierpnia 2017 r. faktury VAT, przez jednego z wykonawców robót budowlanych, która zawierała zawyżone wartości niezgodne z Przejściowym Świadectwem Płatności⁵⁵, dokument ten przeszedł pozytywną kontrolę merytoryczną, formalną i rachunkową co może świadczyć o działającej w ograniczonym stopniu kontroli zarządczej w RZGW WL. Jak wyjaśnił PGW WP Dyrektor RZGW WL, po zauważeniu powstałej pomyłki niezwłocznie zwrócono się do wykonawcy w celu wyjaśnienia sprawy. Wykonawca prostując powstałą omyłkę wystawił z datą 10 sierpnia 2017 r. korektę faktury, która wpłynęła do RZGW WL w dniu 28 sierpnia 2017 r., zmniejszając wartość faktury do

⁵² Dz. U. z 2017 r., poz. 2077.

⁵³ Dz. U. Ministra Środowiska z 2015 r., poz. 36.

⁵⁴ Nr 0230/13/2016 Dyrektora RZGW z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Kontroli Zarządczej w RZGW we Wrocławiu.

⁵⁵ Wykonawca wystawiając fakturę błędnie przyjął wartość PŚP brutto jako netto – PSP nr 30 z dnia 8 sierpnia 2017 r.

Ustalona
nieprawidłowość
Uwaga dotycząca
badanej działalności

poprawnej wielkości wystawionego PŚP. Wykonawca zwrócił środki na konto RZGW WL w tym samym okresie rozliczeniowym.

(dowód: akta kontroli str. 907-913, 980, 2086 – 2087)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanych jednostek w zakresie finansowania zadań Projektu OPDO.

2. Finansowanie zadań Projektu OPDOW

2.1. Plan wydatków oraz zaawansowanie finansowe zadań Projektu OPDOW

2.1.1. RZGW WL - JRP I

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. na realizację Projektu OPDOW RZGW WL wydatkował łącznie 76 692 642,73 PLN; wydatki te poniesione zostały w związku z realizacją dwóch komponentów (2 i 5) Projektu OPDOW, tj.:

- ✓ komponent 2: „Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej; podkomponent 2A: „Ochrona czynna (Kotliny Kłodzkiej)” – wydatki w kwocie 69 911 301,38 PLN, tj. 91,16% wydatków poniesionych na realizację tego Projektu;
- ✓ komponent 5: „Zarządzania Projektem i opracowanie dalszych studiów”; zadanie 5.4: „Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, Pomoc techniczna i Szkolenia oraz Wsparcie Techniczne dla Projektu i Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego JRP” – wydatki na kwotę 6 781 341,35 PLN, tj. 8,84% poniesionych wydatków.

W ramach podkomponentu 2A wydatki w kwocie 26 083 540,38 PLN dotyczyły wypłaty odszkodowań na podstawie zawartych porozumień, w związku z wyłączeniami. Wypłacone zostały także w grudniu 2017 r. zaliczki dla wykonawców robót dla zadania 2A.1, w ramach którego realizowane są przez RZGW WL następujące zadania: 2A.1/1-„Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszków”⁵⁶ oraz 2A.1/2 - „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Goworówka miejscowość Roztoki Bystrzyckie”⁵⁷.

Natomiast w ramach zadania 5.4 wydatkowano środki na rzecz Konsultanta Wsparcia Technicznego RZGW WL⁵⁸ (dalej: „Konsultant SWECO”), z tytułu usług świadczonych w 2017 r. na podstawie umowy z 9 listopada 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 245-246, 745-758)

2.1.2. LZMiUW - JRP II

W 2017 r. na realizację Projektu OPDOW, LZMiUW wydatkował łącznie 21 208 184,97 PLN. Wydatki te poniesione zostały w związku z realizacją dwóch komponentów (1 i 5), tj.:

- ✓ komponent 1: „Ochrona przed powodzią Środkowej i Dolnej Odry”; wydatki w kwocie 19 195 999,88 PLN stanowiły 90,5% wydatków ogółem. Zostały one poniesione na zadanie 1B.6 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie” w kwocie 2 229 517,90 PLN⁵⁹

⁵⁶ Wykonawca – Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Robót Wodnych i Ekologicznych „EKO-WOD” sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Wielobranżowe FRANSTAW Piotr Kalemba. Umowa o wartości 121 829 862,90 PLN zawarta w dniu 6 grudnia 2017 r. Planowana data zakończenia robót: 24 września 2020 r., polecenie rozpoczęcia robót wydano z dniem 25 stycznia 2018 r.

⁵⁷ Wykonawca – Konsorcjum firm: PORR S.A. oraz PORR Bau GmbH. Umowa o wartości 174 851 740,02 PLN zawarta w dniu 4 grudnia 2017 r. Planowana data zakończenia robót: 24 września 2020 r., polecenie rozpoczęcia robót wydano z dniem 25 stycznia 2018 r.

⁵⁸ Joint Venture firm: Sweco Consulting sp. z o.o. (Lider); Sweco Nederland B.V. (Partner) oraz Sweco Engineering sp. z o.o. jako konsultant podwykonawca i Ekocentrum – Wrocławski Ośrodek Usług Ekologicznych sp. z o.o. jako konsultant podwykonawca.

⁵⁹ Kwota wydatkowana na wykupy nieruchomości pod inwestycję.

oraz na zadanie 1C.1. „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga”⁶⁰ w kwocie 16 966 482,28 PLN;

- ✓ komponent 5: „Zarządzania Projektem i opracowanie dalszych studiów”; zadanie 5.3: „Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, Pomoc techniczna i Szkolenia oraz Wsparcie Techniczne dla Projektu i Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego JRP” – wydatki na kwotę 2 012 185,09 PLN tj. 9,5% poniesionych wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 1503 – 1606)

2.2. Finansowanie Projektu OPDOW

2.2.1. RZGW WL - JRP I

Poniesione w 2017 r. przez RZGW WL wydatki na realizację Projektu OPDOW wyniosły łącznie 76 692 642,73 PLN⁶¹, co stanowiło 99,0% zaplanowanych środków na ten cel w planie wydatków RZGW WL na 2017 r.⁶². Wydatki te zrealizowano⁶³ w dziale 710 – działalność usługowa, w następujących rozdziałach i paragrafach:

- rozdział 71018 – regionalne zarządy gospodarki wodnej:
 - ✓ § 6057 - wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych współfinansowane ze środków UE, zrealizowano wydatki na kwotę 23 651 799,00 PLN⁶⁴ ze środków Funduszu Spójności (dalej: „FS”),
 - ✓ § 6059 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych - ze środków budżetu państwa wykonano wydatki na kwotę 20 225 162,00 PLN⁶⁵;
- rozdział 71078 – usuwanie skutków klęsk żywiołowych:
 - ✓ § 6053 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych finansowane ze środków zagranicznych; wykonano z tego paragrafu wydatki na kwotę 32 864 881,73 PLN⁶⁶, z tego 28 600 000,00 PLN⁶⁷ sfinansowano ze środków MBOiR, a 4 264 881,73 PLN⁶⁸ ze środków BRRE.

(dowód: akta kontroli str. 724-740)

W dniu 27 stycznia 2017 r. RZGW WL złożył⁶⁹ w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW) wniosek o dofinansowanie zadań 2A.1/1 i 2A.1/2 Projektu OPDOW wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami, w tym Studium Wykonalności Projektu, w którym określono całkowite koszty zadań Projektu na kwotę 544 742 620,87 PLN (w tym koszty kwalifikowalne: 487 750 000,00 PLN). Następnie w dniu 28 czerwca 2017 r. RZGW WL podpisał z NFOŚiGW umowę⁷⁰ o dofinansowanie ze środków FS zadania pn.: „Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony Miasta Kłodzka” na kwotę 317 037 500 PLN. Ostatecznie, na podstawie zawartych aneksów do umowy o dofinansowanie, ustalono planowany całkowity koszt realizacji

⁶⁰ Wykonawca EnerGOPOL Szczecin S.A. w dniu 12 czerwca 2017 r. kontrakt 1C.1 „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga. Wartość kontraktu zamykała się kwotą 113 098 500,00 PLN z czasem na ukończenie zakończenia robót 1350 dni, w dniu 10 listopada 2017r. inżynier kontraktu wydał wykonawcy polecenie rozpoczęcia robót.

⁶¹ Kwota ta nie uwzględnia wydatku w wysokości 49 200,00 PLN za opracowanie dokumentacji projektowej (projekt budowlany i projekt wykonawczy) dla zadania pn. Budowa suchego zbiornika Boboszów na rzece Nysie Kłodzkiej – aktualizacja, który to wydatek jest niekwalifikowany ze środków BS (nie został uwzględniony w sprawozdawczości do BKP), a został opłacony ze środków FS na podstawie umowy z NFOŚiGW.

⁶² Z zaplanowanych na 2017 r. – 77 435 441,00 PLN.

⁶³ Według planu wydatków budżetowych RZGW WL na 2016 r. (stan na dzień 31 grudnia 2016 r.) jak również sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2016 r., sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich w 2016 r. oraz sprawozdania Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE w 2016 r.

⁶⁴ Wykonano 100% zaplanowanych wydatków.

⁶⁵ Wykonano 100% zaplanowanych wydatków.

⁶⁶ Wykonano 99,94% zaplanowanych wydatków.

⁶⁷ Wykonano 100% zaplanowanych wydatków, przy czym dodatkowe zaplanowane 674 480,00 PLN zostało objętych blokadą wydatków inwestycyjnych.

⁶⁸ Wykonano 99,55% zaplanowanych wydatków.

⁶⁹ Pismo z dnia 27 stycznia 2017 r. (znak: ODWI-2A/101/2017).

⁷⁰ Umowa o dofinansowanie nr POIS.02.01.00-00-0020/17-00.

zadań Projektu na 648 459 177,59 PLN (w tym maksymalna kwota wydatków kwalifikowalnych – 585 627 361,78 PLN).

(dowód: akta kontroli str.333-399)

W 2017 r. na realizację zadań w ramach Projektu OPDOW, RZGW WL zapotrzebował (na podstawie wniosków złożonych do BKP) środki finansowe w łącznej wysokości 32 884 000,00 PLN, w tym 28 600 000,00 PLN⁷¹ pochodzących z MBOiR i 4 284 000,00 PLN⁷² pochodzących z BRRE. RZGW WL złożył również do NFOŚiGW wnioski o płatności ze środków FS na kwotę 44 551 441,00 PLN. Środki te przyznane zostały we wnioskowanych wielkościach.

Czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki pożyczki MBOiR oraz kredytu BRRE kształtował się na poziomie od 10 do 76 dni, licząc od dnia złożenia przez RZGW WL wniosku do BKP. Natomiast czas oczekiwania na otrzymanie środków na rachunek RZGW WL od momentu złożenia zapotrzebowania do RZGW wynosił od 3 do 5 dni.

(dowód: akta kontroli str. 245-246, 724-740)

W badanym okresie w związku z realizacją zadań Projektu OPDOW przez RZGW WL nie występowały roszczenia, dla których można było określić wartość kwotową⁷³.

(dowód: akta kontroli str. 548)

2.2.2. LZMiUW - JRP II

Zasady i tryb finansowania realizowanego przez Województwo Lubuskie przedsięwzięcia pn. „Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisty” określone zostały w porozumieniu z dnia 21 grudnia 2016 r. stanowiącym załącznik do umowy nr 2/Odra/2017, zawartym przez Województwo Lubuskie reprezentowane przez Wicemarszałka Województwa, z: Ministrem Spraw Wewnętrznych, Ministrem Rozwoju i Finansów, Ministrem Środowiska oraz Wojewodą Lubuskim. W dokumencie tym koszt całkowity Projektu określono na kwotę 461 173 440,00 PLN, z tego: [1] zadanie 1B.6/1 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie – Nowa Sól etap I i II” – 124 959 797,25 PLN; [2] zadanie 1B.6/2 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie – Wężyńka Chlebowo” – 105 996 800,00 PLN; [3] zadanie 1C.1 „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga” – 212 504 842,75 PLN. [4] zadanie 5.3 pn. „Nadzór projektowo konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, pomoc techniczna, wsparcie jednostek wdrażania Projektu POPDOW” – 17 712 000,00 PLN.

W dniu 18 sierpnia 2017 r. LZMiUW zawarł umowę⁷⁴ z NFOŚiGW o dofinansowanie Projektu z zakresie realizacji zadania 1C.1. Całkowita wartość wydatków kwalifikowanych określona została na kwotę 135 657 203,99 PLN w tym z budżetu środków europejskich 115 308 623,39 PLN oraz ze środków krajowych 20 348 580,60 PLN.

⁷¹ Decyzje Ministra Rozwoju i Finansów: z dnia 16 stycznia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.5.2017.MF.27) na kwotę 5 600 000,00 PLN, z dnia 31 maja 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.33.2017.MF.1062) na kwotę 14 000 000,00 PLN, z dnia 9 października 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.57.2017.MF.3921) na kwotę 16 000 000,00 PLN oraz z dnia 31 lipca 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.33.2017.MF.1062.K01), korygująca ww. decyzję Ministra Finansów z dnia 31 maja 2017 r. o kwotę 7 000 000,00 PLN.

⁷² Decyzje Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.75.2017.MF.5120) na kwotę 7 241 000,00 PLN oraz z dnia 28 grudnia 2017 r. (znak: MF/WM4.4143.3.75.2017.MF.5120.K01), korygująca ww. decyzję Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. o kwotę 2 957 000,00 PLN.

⁷³ W dniu 14 marca 2018 r. Konsultant otrzymał dwa powiadomienia o roszczeniach ciągłych od Wykonawcy zadania 2A.1/1, jednak dopiero po otrzymaniu roszczenia szczegółowego będzie można ocenić roszczenie i wydać określenie na podstawie którego będzie można szacować wartość roszczenia.

⁷⁴ POIS.02.01-00-00-0016/17-00

W badanym okresie, na realizację zadań Projektu, decyzjami Ministra Rozwoju i Finansów przyznano środki w wysokości 6 774 371,00 PLN z MBOiR oraz 28 000,00 PLN ze środków budżetu państwa. Przyznane środki wydatkowano na poziomie 99,8% (tj. 6 788 126,22 PLN). Dodatkowo ze środków FS jednostka ta wydatkowała środki w wysokości 14 420 058,75 PLN.

(dowód: akta kontroli str. 1614 – 1642, 1633 - 1722)

2.3. Zamówienia publiczne

W 2017 r. RZGW WL oraz LZMiUW nie udzielały zamówień publicznych, które podlegałyby kontroli/ocenie ex post.

(dowód: akta kontroli str. 298-332, 1643 - 1722)

2.4. Zagrożenia, ryzyka i problemy związane z realizacją Projektu OPDOW

Do najważniejszych problemów, zagrożeń i ryzyk, związanych z realizacją Projektu OPDOW należy zaliczyć:

✓ Problemy w określeniu przedmiotu realizacji zakresu podkomponentu 1B związanego z żeglownością na odcinku Środkowej i Dolnej Odry, co może skutkować opóźnieniami w realizacji tego zadania:

Polska ratyfikowała Konwencję AGN⁷⁵, która obliguje do dostosowania głównych wodnych ciągów transportowych o znaczeniu międzynarodowym, w tym Odrzańską Drogę Wodną, do co najmniej tzw. klasy „E” odpowiadającej IV klasie żeglowności⁷⁶. Natomiast zgodnie z Umową Pożyczki 8524 PL oraz PAD⁷⁷ celem Projektu OPDOW jest zapewnienie większej niż obecnie efektywności ochrony przeciwpowodziowej w wybranych dorzeczach Odry i Wisły. Realizacja celu przeciwpowodziowego ma polegać m.in. na modernizacji istniejących urządzeń hydrotechnicznych na rzekach, które docelowo miały według ustaleń stron Pożyczki odpowiadać warunkom III klasy żeglowności. Brak jednoznacznego stanowiska na poziomie władz centralnych w powyższym zakresie spowodował, że RZGW WL czasowo wstrzymał prace nad przygotowaniem brakującej dokumentacji projektowej, środowiskowej, nieruchomościowej oraz przetargowej dla tego podkomponentu. W celu ograniczenia powstałych opóźnień, w uzgodnieniu z BKP, podjęło decyzję o podziale zadania 1B.1 na dwa (1B.1/1 i 1B.1/2)⁷⁸, a następnie w dniu 6 września 2017 r. RZGW WL za pośrednictwem BKP wystąpił do BŚ o zgodę na wyłączenie z zakresu Projektu OPDOW zadania 1B.1/2. Dodatkowo z zadania 1B.1/1 wyodrębniono zadanie 1B.1/1(a) polegające na odbudowie i modernizacji ostróg i przemiałów⁷⁹. Zadania związane z Odrzańską Drogą Wodną, nie będą sfinansowane przez Bank Światowy oraz BRRE w ramach Projektu OPDOW, konieczne więc jest pozyskanie na ten cel innych środków z innych źródeł⁸⁰.

⁷⁵ Podpisane w Genewie 19 stycznia 1996 roku Europejskie Porozumienia w Sprawie Głównych Śródlądowych Dróg Wodnych o Międzynarodowym Znaczeniu (ang. European Agreement on Main Inland Waterways of International Importance). AGN, to podstawowy dokument, który wskazuje na kierunki rozwoju sieci dróg wodnych śródlądowych w Europie. Jego celem jest wprowadzenie ram prawnych, które ustalą skoordynowany plan dla rozwoju i budowy sieci śródlądowych dróg wodnych o międzynarodowym znaczeniu, opartej o uzgodnione parametry infrastrukturalne i eksploatacyjne.

⁷⁶ Klasy niższe nie uprawniają do korzystania ze środków TEN-T (transeuropejskie korytarze transportowe UE). Aby skorzystać z unijnych funduszy TEN-T, nasze główne drogi wodne muszą mieć parametry właśnie IV klasy żeglowności (głębokość tranzytowa na szlaku min. 2,5 m).

⁷⁷ Dokument Oceny Projektu (ang. Project Appraisal Document – PAD) dotyczący wnioskowanej pożyczki w kwocie 460 000 000,00 EUR dla Rzeczypospolitej Polskiej przeznaczonej na Projekt OPDOW.

⁷⁸ Co zostało uwzględnione w Procurement Plan na dzień 1 lipca 2016 r.

⁷⁹ Zmianę tą zawarto w Procurement Planu z dnia 11 sierpnia 2017 r., jej celem jest umożliwienie wcześniejszego rozpoczęcia części robót, które są już zaprojektowane i mają aktualne decyzje administracyjne. Takie podejście może również obniżyć prawdopodobieństwo opóźnień w realizacji kontraktu 1B.1/1 ponieważ zmniejsza ilość robót do wykonania w ostatniej okresie realizacji Projektu. Dodatkowym powodem jest to, że takie podejście pozwala na wcześniejsze rozpoczęcie wydatkowania środków z Funduszu Spójności UE i uniknąć problemu zakończenia prac współfinansowanych przez UE po 2022 roku.

⁸⁰ Informacja zawarta w Aide Memoire - Wspólnej Misji Monitorującej Banku Światowego BRRE (marzec 2016 r.).

✓ Według stanu na dzień 20 kwietnia 2018 r. JRP działające w ramach PGW WP RZGW WL nie posiadały pełnej obsady kadrowej przewidywanej dla nich w strukturze stanowisk, wymaganej zapisami Podręcznika Operacyjnego Projektu tj.: w JRP I brak było Kierownika JRP; w JRP II – brak Z-cy Kierownika JRP oraz specjalistów: ds. finansowych, ds. technicznych i ds. środowiskowych a w JRP III – brak specjalisty ds. zamówień. Zdaniem NIK sytuacja taka może mieć negatywny wpływ na proces wdrażania i finalizowania zadań Projektów.

(dowód: akta kontroli str. 1168-1170, 2083- 2102)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanych jednostek w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez kontrolowane jednostki działań w zakresie finansowania zadań Projektu OPDOW.

3. Wydatkowanie środków Projektu OPDO, weryfikacja dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ich ujęcie w ewidencji księgowej

3.1. RZGW WL- JRP I

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęte zostały wydatki o łącznej wartości 60 377 059,20 PLN⁸¹, tj. 89,4% wszystkich wydatków poniesionych przez RZGW WL na realizację Projektu OPDO w 2017 r., dokonane na podstawie 19 dokumentów, z czego:

- ✓ 3 dokumenty, o łącznej wartości 757 644,96 PLN, dotyczyły kontraktu B2-2.1 (41,27% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego kontraktu),
- ✓ 2 dokumenty, o łącznej wartości 5 060 496,63 PLN, dotyczyły kontraktu B2-3.1 (94,48% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego kontraktu),
- ✓ 6 dokumentów, o łącznej wartości 52 197 120,49 PLN, dotyczyło kontraktu B2-3.2 (99,53% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego kontraktu),
- ✓ 2 dokumenty, o łącznej wartości 800 206,04 PLN, dotyczyły kontraktu B2-4.2 (69,54% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego kontraktu),
- ✓ 3 dokumenty, o łącznej wartości 1 127 232,28 PLN, dotyczyły komponentu B4 (27,11% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego komponentu),
- ✓ 1 dokument, o łącznej wartości 256 504,53 PLN, dotyczył komponentu B5 (66,04% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego komponentu),
- ✓ 2 dokumenty, o łącznej wartości 177 854,27 PLN, dotyczyły komponentu C3 (8,43% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego komponentu).

Przeanalizowane wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDO i źródłami ich finansowania, środki uzupełniające z budżetu państwa zostały zapewnione i wykorzystane zgodnie z umowami finansowania i na potrzeby, na które zostały przyznane. Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne, zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zgodności z postanowieniami Umowy Pożyczki MBOiR i Umowy Kredytu BRRE przez upoważnione osoby. Wykazane w nich wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych RZGW WL.

Kontrolowane wydatki zostały poniesione zgodnie z kontraktami zawartymi w ramach realizowanego przez RZGW WL Projektu OPDO oraz odpowiednio

⁸¹ Wydatki poniesione w 2017 r. na realizację Projektu OPDO o łącznej wartości 60 113 688,15 PLN wybrane zostały losowo przy wykorzystaniu metody statystycznej MUS (ang: Monetary Unit Sampling) – Próbkowanie według jednostek pieniężnych. Pozostała część badanych wydatków, tj. 263 371,05 PLN, wybrana została doбором celowym (jeżeli wydatek z wylosowanej próby był mniejszy niż wartość dokumentu płatniczego (ponieważ dotyczył tylko jednego źródła finansowania) sprawdzeniu podlegała cała operacja gospodarcza wyszczególniona w dokumencie płatniczym, a różnicę pomiędzy kwotą wylosowaną do badania a kwotą zbadaną wyszczególniona została jako dobór celowy).

udokumentowane (raporty miesięczne i finansowe Konsultanta/Inżyniera, przejściowe świadectwa płatności wraz z załącznikami, umowy, decyzje).

Poddane badaniom wydatki ujęte zostały w programie ewidencji danych (dostarczonym przez BKP) jako wydatki Projektu OPDO oraz w zestawieniu tabelarycznym wydatków w sprawozdaniach finansowych (miesięcznych i kwartalnych). Dane ujęte w sprawozdaniu rocznym (po korekcie) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz ze sprawozdaniami budżetowymi RZGW WL, w szczególności sprawozdaniem z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2017 r. (Rb-28).

(dowód: akta kontroli str. 899-900, 904-943, 977-1040)

3.1. DZMiUW - JRP III

Badaniem objęte zostały wydatki poniesione na realizację zadań Projektu OPDO w 2017 r. w kwocie 92 839 865,85 PLN⁸², co stanowiło 94,4% wszystkich wydatków poniesionych przez DZMiUW we wskazanym roku.⁸³ Łącznie badaniem objęto 25 następujących dokumentów księgowych:

- ✓ 8 dokumentów, o łącznej wartości 52 347 546,86 PLN dotyczyło kontraktu B3-1 (99,9% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego kontraktu),
- ✓ 4 dokumenty, o łącznej wartości 28 894 284,51 PLN dotyczyły kontraktu B3-2 (99,9% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego kontraktu);
- ✓ 8 dokumentów, na kwotę 9 152 502,08 PLN dotyczyło usług konsultingowych świadczonych w ramach podkomponentu B4 (81,8% wszystkich wydatków poniesionych w ramach tego podkomponentu);
- ✓ 3 dokumenty, o łącznej wartości 2 163 801,40 PLN dotyczyły wypłacanych w ramach podkomponentu B5 odszkodowań za zajęte do celów realizacji Projektu nieruchomości (tj. 40,9% wszystkich wydatków poniesionych w ramach podkomponentu);
- ✓ 2 dokumenty na kwotę 60 948,25 PLN dotyczyło usług konsultingowych świadczonych w ramach podkomponentu C3 (48,1% wszystkich wydatków w tym zakresie).

Przeanalizowane wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDO i źródłami ich finansowania, środki uzupełniające z budżetu państwa zostały zapewnione i wykorzystane zgodnie z umowami finansowania i na potrzeby, na które zostały przyznane. Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne, zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zgodności z postanowieniami Umowy Pożyczki MBOiR i Umowy Kredytu BRRE przez upoważnione osoby. Wykazane w nich wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych DZMiUW.

Kontrolowane wydatki zostały poniesione zgodnie z kontraktami zawartymi w ramach realizowanego przez DZMiUW Projektu OPDO oraz odpowiednio udokumentowane (raporty miesięczne i finansowe Konsultanta/Inżyniera, przejściowe świadectwa płatności wraz z załącznikami, umowy, decyzje).

Poddane badaniom wydatki ujęte zostały w programie ewidencji danych (udostępnionym przez BKP) jako wydatki Projektu OPDO oraz w zestawieniu tabelarycznym wydatków w sprawozdaniach finansowych (miesięcznych

⁸² Wydatki poniesione w 2017 r. na realizację Projektu OPDO o łącznej wartości 82 791 795,69 PLN wybrane zostały losowo przy wykorzystaniu metody statystycznej MUS (ang: Monetary Unit Sampling) – Próbkowanie według jednostek pieniężnych. Pozostała część badanych wydatków, tj. 43 273 487,11 PLN, wybrana została doborem celowym (jeżeli wydatek z wylosowanej próby był mniejszy niż wartość dokumentu płatniczego sprawdzeniu podlegała cała operacja gospodarcza wyszczególniona w dokumencie płatniczym, a różnicę pomiędzy kwotą wylosowaną do badania, a kwotą zbadaną wyszczególniona została jako dobór celowy).

⁸³ W 2017 r. wydatkowano w ramach projektu 98 386 548,48 PLN.

i kwartalnych). Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez DZMiUW oraz ze sprawozdaniami budżetowymi DZMiUW, w szczególności sprawozdaniem z wykonania planu wydatków za 2017 r. (Rb-28).

(dowód: akta kontroli str. 1723 - 1869)

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanych jednostek, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwaga dotycząca
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w badanym okresie RZGW WL omyłkowo zaliczył kwotę 2 495 619,91 PLN do wydatków poniesionych w ramach realizacji zadań Projektu OPDO. Kwota ta zwrócona została na rzecz wykonawcy kontraktu B2-2.1 ze środków spieniężonej gwarancji należytego wykonania zawartej z nim umowy i nie stanowiła kosztów Projektu. Ostatecznie w wyniku podjętych działań przez RZGW WL i BKP dokonano korekty sprawozdania finansowego Projektu OPDO RZGW WL za 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 206-209, 869-876, 2086 - 2087)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanych jednostek w zbadanym zakresie.

4. Wydatkowanie środków Projektu OPDOW, weryfikacja dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ich ujęcie w ewidencji księgowej

4.1. RZGW WL - JRP I

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęte zostały wydatki o łącznej wartości 72 185 373,79 PLN⁸⁴, tj. 94,1% wszystkich wydatków poniesionych przez RZGW WL na realizację Projektu OPDOW w 2017 r., obejmujące 55 dokumentów z których:

- ✓ 44 dokumenty na kwotę 65 562 178,21 PLN, dotyczyły podkomponentu 2A (93,78% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego podkomponentu)⁸⁵;
- ✓ 11 dokumentów, o łącznej wartości 6 623 195,58 PLN, dotyczyło zadania 5.4 (97,67% wydatków poniesionych w 2017 r. w ramach tego zadania).

Przeanalizowane wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDOW. Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne oraz zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zgodności z postanowieniami Umowy Pożyczki MBOiR i Umowy Kredytu BRRE przez upoważnione osoby. Wykazane w nich wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych RZGW WL.

Kontrolowane wydatki zostały poniesione zgodnie z kontraktami zawartymi w ramach realizowanego przez RZGW WL Projektu OPDOW oraz odpowiednio udokumentowane. Środki zapewnione na przesiedlenia w związku z koniecznością realizacji inwestycji na zamieszkałych terenach zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem na podstawie odpowiednich decyzji wyłączeniowych Wojewody Dolnośląskiego jak również zgodnie z Planem RAP⁸⁶ oraz postanowieniami Umowy Pożyczki.

⁸⁴ Wydatki poniesione w 2017 r. na realizację Projektu OPDOW wybrane zostały losowo przy wykorzystaniu metody statystycznej MUS (ang: Monetary Unit Sampling) – Próbkowanie według jednostek pieniężnych.

⁸⁵ Badanie objęło m.in. dokumentację rozliczeniową potwierdzającą wydatkowanie środków finansowych w postaci zaliczki na rzecz wykonawców kontraktów 2A.1-1/1 i 2A.1-1/2. Zaliczki były płatne ze środków Funduszu Spójności oraz Budżetu Państwa.

⁸⁶ Resettlement Action Plan – Plan Przesiedleń – dokument opracowany według procedur BŚ.

Poddane badaniom wydatki ujęte zostały w programie ewidencji danych (udostępnionym przez BKP) jako wydatki Projektu OPDOW oraz w zestawieniu tabelarycznym wydatków w sprawozdaniach finansowych (miesięcznych i kwartalnych). Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez RZGW WL oraz ze sprawozdaniami budżetowymi RZGW WL, w szczególności sprawozdaniem z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2017 r. (Rb-28).

(dowód: akta kontroli str. 901-903, 944-1040)

4.2. LZMiUW - JRP II

Badaniem objęte zostało 8 dokumentów poświadczających poniesienie wydatków na kwotę 20 037 729,32 PLN⁸⁷, co stanowiło 94,5% wszystkich wydatków poniesionych przez LZMiUW na realizację Projektu OPDOW w 2017 r., tj:

- ✓ 5 dokumentów na kwotę 1 385 710,00 PLN dotyczyło zadania 1B.6/1 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie, Nowa Sól – etap I i II”,
- ✓ 1 o wartości 16 964 775,00 PLN dotyczył realizacji zadania 1C.1 „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga”,
- ✓ 2 na kwotę 1 687 244,32 PLN dotyczyły zadania 5.3. „Usługi Konsultanta Wsparcia Technicznego”.

Przeanalizowane wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDOW. Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne, zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zgodności z postanowieniami Umowy Pożyczki MBOiR i Umowy Kredytu BRRE przez upoważnione osoby. Wykazane w nich wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych LZMiUW.

Kontrolowane wydatki zostały poniesione zgodnie z kontraktami zawartymi w ramach realizowanego przez LZMiUW Projektu OPDOW oraz odpowiednio udokumentowane.

Poddane badaniom wydatki ujęte były w programie ewidencji danych (dostarczonym przez BKP) jako wydatki Projektu OPDOW oraz w zestawieniu tabelarycznym wydatków w sprawozdaniach finansowych (miesięcznych i kwartalnych). Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez LZMiUW.

(dowód: akta kontroli str. 1970 – 2082)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanych jednostek, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanych jednostek w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

W ramach niniejszej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku czym Najwyższa Izba Kontroli, mając na uwadze postanowienia art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸⁸ (dalej: „ustawa o NIK”), nie formułuje wniosków pokontrolnych.

⁸⁷ Wydatki poniesione w 2017 r. na realizację Projektu OPDOW wybrane zostały losowo przy wykorzystaniu metody statystycznej MUS (ang: Monetary Unit Sampling) – Próbkowanie według jednostek pieniężnych.

⁸⁸ Dz. U. z 2017 r. poz.524.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Wrocław, dnia 30 maja 2018 r.

Kontrolerzy:

Ryszard Puchała
Główny specjalista kontroli państwowej

Podpis

Mariusz Orawczak
Specjalista kontroli państwowej

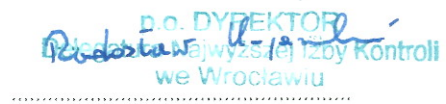
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor

n.o. DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu

Podpis

Radosław Kujawiński

